

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Model 2022

Citește cu atenție textul :

„A intrat acum două luni, în casă, cu tihnă și simplitate. Venea pentru întâia oară și totuși s-ar fi zis că a mai fost și că-i aparținuse ceva din apartamentul nostru, atât de familiară îi era căutătura galbenă, atât de sigur pasul, mut și lin, cu care își ducea silueta de catifea prin odăi. Împărăteasa pământului întreg nu ar putea să aibă o gleznă mai fină, o liniște mai aristocratică, o stăpânire de sine mai liniștită, un stil mai suav decât pisica noastră străină.

- De unde vii tu, neagră ca bezna tare și suplă ca o ceață din întunecime și cum s-a întâmplat să-ți alegi loc tocmai căminul nostru sălaş ? Ai mai fost vreodată pe la noi, pe când lipseam, în timpul somnului nostru sau al călătoriilor noastre pe lacurile dintre trestii ? Cum de-ai nimerit aici ? Poate că te-a trimis cineva, pe care nu-l cunoaștem, și care se gândește la noi...

- Miau ! răspunde pisica și luminile de aur ale ochilor ei lunatici s-au ridicat spre noi, cu știința că întâlnesc privirea noastră. [...]

- Fiindcă veniși neașteptată, fii binevenită, mătă. Uite sofaua: ți-o dăruiesc. Uite oglinda, în care ai să te gătești. În farfuria de porțelană cu două flori de smalt vei avea un izvor de apă pentru gurița ta, ca o foaie de garoafă palidă și roză. Copiii ți-o vor umple în fiecare zi cu donița lor de cristal. Uite copiii... [...]

Baruțu, care n-a mai văzut o pisică, e mișcat adânc și Mițura, care a mai văzut pisicile peștițe, e impresionată de culoarea ei, negru-n negru, de mânușile de velur ale labelor, moi ca niște pensule de pictură. Bunica știe mai multe lucruri adevărate ca noi și tâlmăcește pisica și culoarea ei, purtătoare de noroc.

Pisica nu a mai plecat de la noi. Pe o perină mare de mătase, ușoară ca o umbră cu broderii de fir, ea doarme zi și noapte, ca și cum trebuie să se odihnească toată viața de o grea opintire, pe care ar fi făcut-o din răspuțeri într-altă existență.”

(Tudor Arghezi, *O pisică*)

CĂUTĂTURĂ, *căutături*, s. f. Felul cum privește cineva, expresie a ochilor.

SUAV, -Ă, *suavi*, -e, adj. Delicat, grațios.

SĂLAȘ, *sălaşe*, s. n. Locuință, casă.

SOFA, *sofale*, s. f. Divan îngust.

DONIȚĂ, *donițe*, s. f. Vas făcut din doage de lemn, cu toartă (și capac), cu care se cară și în care se ține apa.

VELUR s. n. Catifea.

A. (55 puncte)

- Găsește cuvinte cu sens opus pentru următoarele cuvinte din text: „străină”, „să alegi”, „întâlnesc”, „vor umple”. **4 puncte**
- Transcrie un grup de cuvinte din care să reiasă generozitatea gazdei. **4 puncte**
- Precizează numărul de litere și numărul de sunete din cuvintele: *ceață*, *cineva*, *ei*, *existență*. **8 puncte**
- Alcătuiește o propoziție dezvoltată. **8 puncte**
- Numește ce sunt ca părți de propoziție și ca părți de vorbire cuvintele subliniate din secvența: „Venea pentru întâia oară și totuși s-ar fi zis că a mai fost și că-i aparținuse ceva din apartamentul nostru, atât de familiară îi era căutătura galbenă, atât de sigur pasul, mut și lin, cu care își ducea silueta de catifea prin odăi.” **10 puncte**
- Formulează, ca enunț, ideea principală a primului alineat. **10 puncte**
- Explică, în 3-5 rânduri, ce înțelegi din fragmentul: „Ai mai fost vreodată pe la noi, pe când lipseam, în timpul somnului nostru sau al călătoriilor noastre pe lacurile dintre trestii ? Cum de-ai nimerit aici ?” **11 puncte**

B. (35 puncte)

Alcătuiește o compunere de 10-15 rânduri în care prezinți una dintre cărțile pe care le-ai citit și care te-a impresionat în mod deosebit.

Pentru a realiza compunerea, vei avea în vedere :

- să precizezi titlul și autorul cărții; **3 puncte**
- să prezinți două caracteristici ale cărții; **10 puncte**
- să aduci două argumente prin care să justifici de ce ți-a plăcut cartea; **10 puncte**
- să respecti regulile de ortografie și de punctuație; **10 puncte**
- să respecti numărul de rânduri precizat în cerință. **2 puncte**

Se acordă 10 puncte din oficiu. Timp de lucru 45 de minute.